SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

Talousvaliokunta 9.4.2024

Ilmastopaneelin lausunto: Komission tiedonanto - EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä

Raisa Mäkipää
Ilmastopaneelin varapuheenjohtaja

Komission suositus EU:n 2040-tavoitteeksi

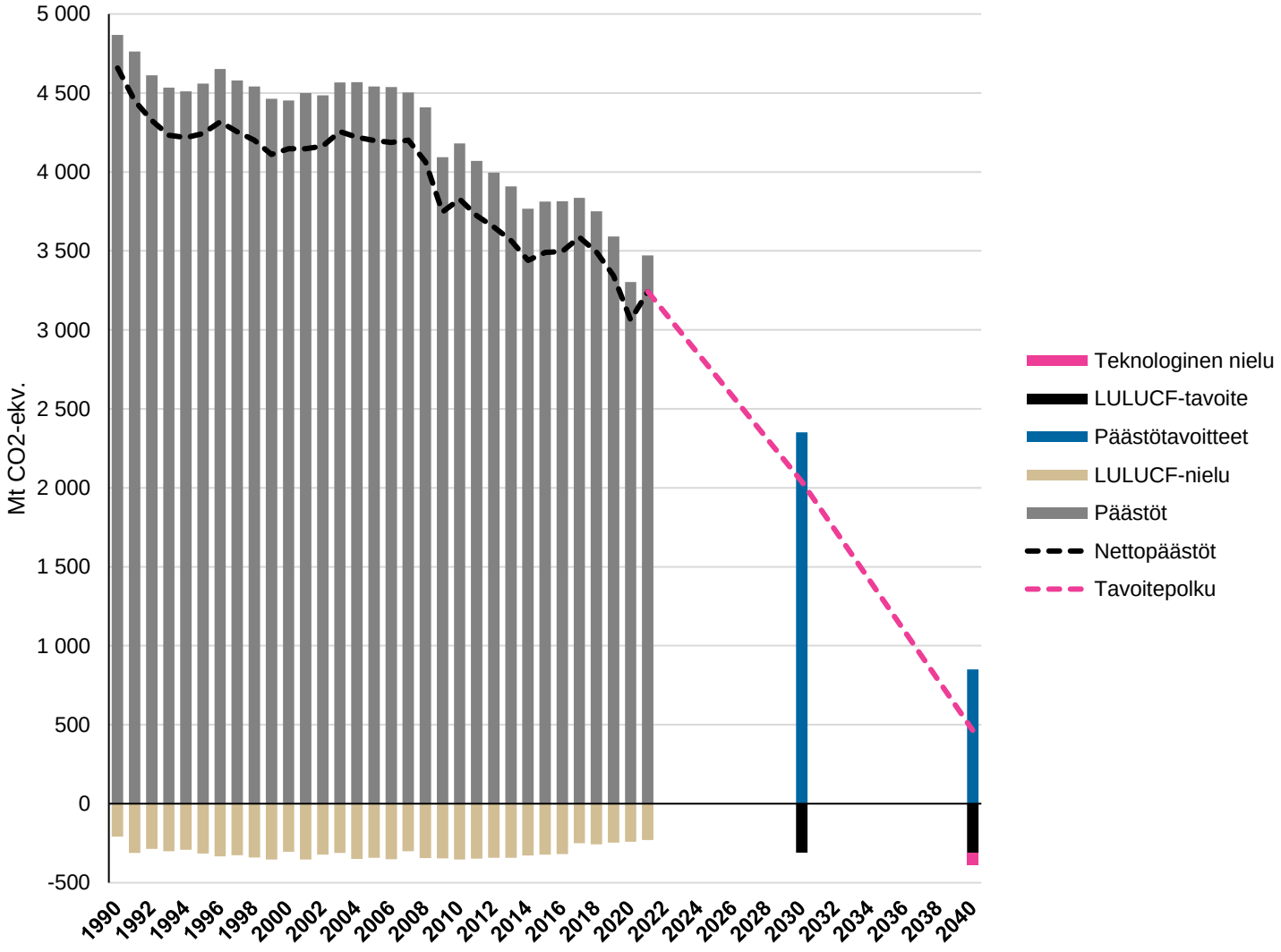

- Komission suositus EU:n 2040-tavoitteeksi: 90 % nettopäästövähennys vrt. 1990 tasoon.
  - Tarkastelutapa yhdenmukainen Suomen hiilineutraaliustavoitteen kanssa.
- EU:n 2040-tavoitteen tulee pohjautua EU:n ilmastopaneeli ESABCC:n tiedeneuvontaan, jonka mukaan EU:n 2040-tavoitteen tulisi olla väh. 90-95% nettopäästöjen vähennys. Pyrkimällä 95 % voitaisiin lisätä EU:n panoksen reiluutta.

Suomen ilmastopaneelin kanta

- Kokonaisuutena Suomen kanta E-kirjeessä on hyvin perusteltu ja kannatettava - muutoksia ja selvennyksiä seuraaviin kohtiin.

Tavoitteen riittävyydestä

- EU:n reilu osuus globaalista kasvihuonekaasubudjetista olisi paremmin perusteltavissa yli 90 prosentin nettopäästövähennyksellä.

Rahoituksesta

- EU:n yhteiset puhtaan siirtymän rahoitusvälineet voivat auttaa avaamaan Suomen kannalta olennaisia rahoituksen pullonkauloja.

Bio- ja kiertotaloudesta

- Biotalous: kattava huomioon ottaminen EU:n energia- ja ilmastopolitiikassa edellyttää myös biotalouden maankäyttösektorin vaikutusten tarkastelua
- Kiertotalous: materiaalitehostuminen ja korkeamman jalostusasteen tuotteet avaavat uusia mahdollisuuksia hyödyntää kotimaisia biopohjaisia resursseja kestävästi

Maankäyttösektorista

- EU antaa metsien käytölle kansallisen liikkumatilan, jos ja kun niillä pystytään saavuttamaan yhteisesti sovitut maakohtaiset ilmastotavoitteet.

- Vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden toimien ja niiden laskentatapojen olisi tärkeää tukea jäsenmaiden EU-velvoitteiden täyttämistä jo 2020-luvulla
  - Mahdollisuuksia etenkin turvepeltojen päästövähennyksissä - päästövähennysten pilotointi olisi aloitettava viipymättä, koska kustannustehokkaatkin toimet vievät aikaa

- Kustannustehokkaille ratkaisuille on suurempi tarve – hiilen hinnoittelu laajennetaan eri sektoreille (ml. maankäyttö ja maatalous)

Energiasta ja energiatehokkuudesta

- Energiankulutuksen rajoittaminen tulee ensisijaisesti kohdistua fossiilisen energian määrään, mutta sen tulisi kohdistua myös biomassan liian suureen, ilmastotavoitteet vaarantavaan käyttöön sekä kohteisiin, joissa energiatehokkuushyötyjä on saatavilla, kuten liikenne.

- Yleisesti ohjaavana periaate: energiatehokkuuden tulee ulottua määrätietoisesti kaikkiin energian kulutuksen osa-alueisiin, myös uusiutuvaan energiaan – vältetään lisäkapasiteetin rakennustarpeet, madalletaan hintapiikkejä ja taataan kestävän energian riittävyys

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

Ilmastopaneelin lausunto:
Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa

Suomen kanta komission tiedonantoon teollisesta hiilenhallinnasta on pääosin perusteltu ja kannatettava

- Hiilidioksidin teollinen poisto ilmakehästä täydentää päästövähennystoimia, ei korvaa niitä.

- Jotta teknologiset hiilinielut voisivat realisoitua, tulee varmistaa riittävä geologinen varastointikapasiteetti sekä puitteet varastoihin pääsylle.
  - Pidemmällä aikavälillä metsäbiomassan tehokkaampaan tuotekäyttöön johtava materiaalien tehokkaampi käyttö ja uudet tuotteet sekä bioenergian vähentyvä käyttö energiantuotannossa vähentävät BECCS-teknologian teknis-taloudellista potentiaalia nykytilanteeseen nähden.

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel